

Co godzinę w Karpatach znika las wielkości pięciu boisk piłkarskich

23 listopada 2022

Niszczenie najcenniejszych lasów górskich przez nieodpowiedzialną gospodarkę leśną, które od lat nagłaśniają aktywiści w Puszczy Karpackiej, dotyczy nie tylko Polski. Z Karpat, jednej z ostatnich ostoi dzikości w Europie, co godzinę znika las o powierzchni pięciu boisk piłkarskich. Dotychczasowe formy ochrony nie powstrzymują niszczycielskich wycinek, dlatego konieczny jest nowy, międzynarodowy program ochrony Karpat, który będzie korzystny dla przyrody i ludzi, którzy tam mieszkają – wzywa Greenpeace w swoim najnowszym raporcie.

Raport Greenpeace [„Puszcza Karpacka: Zagrożone Dziedzictwo”](#) analizuje dane satelitarne z lasów Karpat – drugiego co do wielkości łańcucha górskiego Europy, który rozciąga się od Austrii i Czech, przez Polskę, Słowację, Węgry i Ukrainę aż po Rumunię i Serbię. Karpaty, obok gór Skandynawii i rosyjskiej tajgi, to ostatnie takie miejsce na mapie Europy – pełne wiekowych, i naturalnych lasów. Rozległe bezdroża to idealne

miejsce do życia dla dużych drapieżników, które potrzebują ogromnych przestrzeni, by żyć – niedźwiedziom, wilkom i rysiom.

Niestety z roku na rok sytuacja stale się pogarsza. Zgodnie z danymi opublikowanymi w raporcie, w wyniku działalności człowieka w ciągu ostatnich dwudziestu lat powierzchnia tutejszych lasów skurczyła się o 7350 km². To cztery hektary lub pięć boisk piłkarskich na godzinę.

Sytuacja nie jest lepsza w Polsce, gdzie pokrywa leśna zmniejszyła się o ok. 350 km², czyli mniej więcej o powierzchnię Krakowa. W 2020 roku z 13 nadleśnictw obejmujących Puszczę Karpacką, codziennie wyjeżdżało ponad 80 ciężarówek z wyciętymi drzewami – często o rozmiarach pomnikowych. By było to możliwe w Puszczy Karpackiej buduje się nowe drogi leśne. Ich sieć już teraz jest jedną z najgęstszych na świecie. Drogi te przyczyniają się do erozji gleby, zwiększają ryzyko gwałtownych powodzi oraz mają niszczycielski wpływ na naturalne siedliska dużych drapieżników, tak istotnych dla przyrody Karpat.

„Tatry, Beskidy czy Bieszczady to tylko część pięknych gór, jakimi są Karpaty, które sięgają dużo dalej, poza granice naszego kraju. To szokujące, że Karpaty, które powinny być europejskim Yellowstone – ikoną ochrony przyrody – są bezustannie niszczone. Tylko około 3% karpackich lasów jest ściśle chroniona. Reszta – czyli 97% – jest zagrożona wycinkami. W Polsce od lat aktywiści i naukowcy domagają się choćby utworzenia Turnickiego Parku Narodowego czy rozszerzenia Bieszczadzkiego Parku Narodowego, ale zamiast ochrony mamy tam dewastację. To podcinanie gałęzi, na której siedzimy!” – mówi Krzysztof Cibor z Greenpeace Polska.

„Przyroda nie zna granic, dlatego w celu ochrony Karpat musi zostać ustanowiona międzynarodowa sieć bezdroży i obszarów ochrony ścisłej, w których przyroda będzie rządziła się sama” – mówi dr hab. Nuria Selva, biologka z Polskiej Akademii Nauk

zajmująca się m.in. badaniem niedźwiedzi.

W konkluzjach najnowszego raportu Greenpeace wzywa Komisję Europejską i rządy krajowe do pilnego wypracowania planu, który pozwoli objąć odpowiednią ochroną znaczną część Karpat, a jednocześnie – dzięki zapewnieniu unijnego finansowania – stworzy warunki do godnego życia dla lokalnych społeczności. Unia Europejska – na wzór Funduszu Sprawiedliwej Transformacji dla regionów górniczych – powinna wspierać mieszkańców Karpat funduszem na rzecz transformacji tego regionu w kierunku gospodarki przyjaznej przyrodzie. Jeszcze zanim plan zostanie wprowadzony w życie, Greenpeace domaga się natychmiastowego wstrzymania nieodpowiedzialnej gospodarki leśnej w Karpatach i wprowadzenia 10-letniego moratorium na budowę nowych dróg leśnych.

Raport ukazuje się na dwa tygodnie przed startem w Montrealu szczytu ONZ, który poświęcony jest ochronie różnorodności biologicznej Ziemi. Powinno zostać tam podpisane nowe, ambitne porozumienie, by zatrzymać ogólnoswiatowy kryzys przyrodniczy, objawiający się [wymieraniem gatunków i niszczeniem ekosystemów](#). Niestety mimo głośnych deklaracji, państwom Unii Europejskiej nie udało się w ostatniej dekadzie wypełnić dotychczasowych celów ochrony przyrody, a [sytuacja w Karpatach pokazuje](#), jak wiele jest w tym temacie do zrobienia.

„W ostatnich latach słyszeliśmy wiele niespełnionych obietnic dotyczących ochrony polskiej przyrody, ale teraz jest już najwyższy czas na działanie! Polska przyroda jest piękna i jako naród jesteśmy do niej niesłychanie przywiązani. Niestety jeśli rząd będzie nadal pozwalał Lasom Państwowym na wycinki Puszczy Karpackiej, możemy stracić coś najcenniejszego. Ministra Anna Moskwa musi natychmiast zatrzymać wycinki w Puszczy Karpackiej i podjąć prace nad poszerzeniem karpackich parków narodowych. Rząd PiS już ponad półtora roku temu obiecywał załatwienie tej sprawy” – mówi Krzysztof Cibor.

Autorstwo: Marek Józefiak

Zdjęcie: [Alois_Wonaschuetz](#) (CC0)

Źródło: [Greenpeace.org](#)